

7.2.2008

TYÖNANTAJAN TYÖNTEKIJÄLLE TARJOAMAN OMAEHTOISEN KULTTUURITOIMINNAN SÄÄTÄMINEN VEROVAPAAXI HENKILÖKUNTAEDUKSI

Opetusministeriön 15.6.2007 asettama työryhmä on valmistellut ehdotuksen ns. verovapaasta kulttuurisetelijärjestelmästä. Työryhmä ehdottaa muutettavaksi tuloverolain 69 §:ää siten, että työnantajan työntekijälle tarjoaman omaehtoisen liikuntatoiminnan lisäksi myös vastaava kulttuuritoiminta säädettäisiin tietyin edellytyksin verovapaaksi henkilökuntaeduksi.

Työryhmän esitykseen tutustuttuamme ja kuulemistilaisuuden 6.2.2008 kommentit kuultuamme lausuntonamme esitämme seuraavaa:

Työryhmän ehdotus, jonka mukaan tavanomainen ja kohtuullinen verovapaa henkilökuntaetus laajennettaisiin kattamaan myös tietyt omaehtoiset kulttuuritoiminnot, on erittäin kannatettava. Työkykyyn vaikuttavat fyysisen kunnan ohella yhtä lailla myös henkinen kunto. Oikeastaan näitä kahta asiaa ei saisi tässä yhteydessä edes erotella. Työkyky koostuu kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista, sillä ihminen on psykofyysissoosiaalinen yksilö. Jos mieli ei ole virkeä, on todennäköistä, että pahoinvoiva mieli ei jaksa motivoida liioin kantajaansa riittävän fyysisen hyvinvoinnin saavuttamiseksi.

Jotta tasapuolisuus todentuisi, ehdotamme, että alkuperäisen työryhmän esityksen mukainen kulttuuritoiminta; käynti museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvissa, konsertissa, taidenäyttelyssä, tiedekeskuksessa tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa ja osallistumista ohjatulle toiminnalliselle taidekurssille. Ehdotamme myös, että tutkintoon tai sen osaan liittyvät kielikurssit kuuluisivat verovapauden piiriin. Tällaisia kursseja ovat mm. eri työväenopistojen kielelliset keskustelukurssit.

Perusteluina esitämme, että työkyvyn parantamiseen ja tukemiseen liittyy olennaisesti myös henkinen kasvu ja oman osaamisen parantaminen eri keinoin. Kielitaito kuuluu olennaisesti edellä mainittuun ja on jokaisen kansalaisen "perusoikeus". Työkyvyn tukeminen on panostus terveempään, mutta myös kilpailukykyisempään yhteiskuntaan yhä globalisoituneemmassa maailmassa. Kielitaidon parantuminen vaikuttaa myös henkilön

7.2.2008

itsevarmuuteen, työllistymismahdollisuuksiin, verkostoitumiseen ja yleensäkin kykyyn toimia omassa työympäristössään.

Kuulemistilaisuudessa kommentoitu käynti urheilutapahtumissa ehdotettiin poistettavaksi verovapauden piiristä. Perusteluina esitettiin mm. valtion veromenetyksiä. Perusteluina veromenetykset eivät ole riittävä syy tai perustelu. Kulttuurille on ominaista sen monialaisuus, joka tekeekin siitä niin rikasta. Rajanveto urheilutapahtumien poisrajaamiseksi on kuin veteen piirretty viiva ja ei tässä tapauksessa kannatettavaa. Liikunnan puolella vastaava rajanveto olisi, että tietty urheilulaji poistettaisiin käsitteestä ”liikunta”. Kuka olisi valmis tekemään sellaisen rajauksen? Valtion ja kunnan verotulojen arvioidaan pienenevän, jos verovapaaseen omaehtoisen liikuntaan lisätään myös kulttuuritoimintaa noin 10 miljoonalla eurolla. Ottamatta kantaa siihen, onko summa oikein arvioitu, jos tukemiseen tarkoitettua euromäärää nostetaan 200 eurosta 400 euroon, vaikuttaa se valtion ja kuntien ym. tahojen veromenetyksiin aivan yhtä paljon, vaikka urheilutapahtumien pääsymaksutkin olisivat verovapauden piirissä. Veromenetyksiin sen sijaan vaikuttaisi se, jos euromäärää korotetaan yli 400:n euron; ei niinkään tarjonnan laajentaminen kohdistumaan myös näihin tapahtumiin. 400 euroa olisi kuitenkin mielestämme vain omaehtoisen liikunnan-/kulttuurintukemisen yläraja. Yritysten itsensä järjestämät liikunta- ja kulttuuritapahtumat eivät sisältyisi tuohon euromäärään. Lisäksi kommentoissa ei eritelty, mitkä valtion ja muiden tahojen verotulot tässä tapauksessa olisivat.

Epäilemättä ehdotettu verovapaus lisäisi käyntejä kaikissa kulttuuritapahtumissa, mikä taas on omiaan parantamaan kulttuuritapahtumia järjestävien tahojen kannattavuutta ja sitä kautta lisäisi verotuloja samanaikaisesti lisäten kulttuurin alan työpaikkoja ja generoiden näin jälleen lisää verotuloja. Ehdotammekin siis, että myös urheilutapahtumissa käynti säilytettäisiin verovapauden piirissä alkuperäisen esityksen mukaisesti.

Työryhmän esitys oli, että tuleverolain 69 §:n 1 momentin kohtaa 4 muutettaisiin siten, että siinä ei enää mainittaisi nimenomaisesti sanaa ”liikuntaseteli” ja lisätyssä 5 momentissa sanaa ”kulttuuriseteli”.

Kannatamme työryhmän alkuperäistä esitystä. Laissa ei tarvitse mainita erikseen tuotteita, joilla omaehtoiset liikunta-/kulttuuriedut maksetaan. Lain tulee olla selkeä siinä, mitä liikunta- ja kulttuuripalveluita verovapaan tuen piirissä voi olla. Tulkinnoille ei saa jäädä jalansijaa. Palveluntuottajilla on siten vastuu siitä, että oli maksutapa mikä tahansa, näitä säädettyjä edellytyksiä noudatetaan. Muutoin verovapaus ei toteutuisi.

Sama selkeä puute kohdistuu nykyään esimerkiksi hierontaan. Hieronta on määritelty verovapaaksi kaikilla muilla keinoin maksettuna kuin liikuntaseteleillä. Jotta kulttuurin osalta ei ajauduta samanlaiseen epäkohtaan,

RJ-KUNTOILUSETELI OY
Jukka Seikkula
Toimitusjohtaja

7.2.2008

setelien tuotenimiä ei tule mainita laissa, vaan ne asiat, jotka ovat työntekijän omaehtoisen liikunta- ja kulttuuritoimintojen osalta verovapaita.

Tähän liittyen kuulemistilaisuudessa esitettyjen kommenttien joukossa kuultiin myös maininta, että näiden seteleiden yhdistelmä (esim. yksi seteli, joka kävisi koko verovapaaseen työkyvyn ylläpitoon sekä liikunta- että kulttuuritoimin), ei myöskään tulisi kysymykseen. Hatarana perusteluna oli, että tämä ei edesauttaisi kulttuuria. Edelleen tässä yhteydessä on työryhmän otettava huomioon, että lain muutoksen ensisijainen tarkoitus on parantaa työkykyä, ei tukea jotain yksittäistä lajia tai tuotetta.

Se, onko maksuvälineenä erillinen kulttuuriseteli, liikuntaseteli tai näiden yhdistelmä, ei saa olla vaikuttavana tekijänä. Kannatamme siis, että työryhmän esityksen mukainen sanamuoto ”edun järjestämistapa voisi olla liikuntaseteli, kulttuuriseteli tai näiden yhdistelmä taikka jokin muu vastaava järjestelmä” sisällytetään esitykseen.

Alkuperäisen veroedun edellytyksenä oli, että tasapuolisuus toteutuu. Yrityksen koko henkilökunnalle on siis tarjottava sama etu, tasapuolisesti. Yrityksellä on oikeus valita, tukeeko se henkilökunnan liikuntaa ja kulttuuria vai ei. Lakiesityksen tarkoituksena tuskin on tehdä työnantajien tuen tarjoamisesta työntekijöilleen mahdollisimman hankalaa, jotta mahdollisimman moni yritys valitsisi mieluummin tukematta jättämisen. Tästä syystä myös yhdistelmäsetelit tulee sallia. Jos oletetaan, että yrityksen työntekijä on esimerkiksi vammautunut / liikuntarajoitteinen niin, että aktiivinen liikunta ei ole mahdollista ja yritys päättää tilata vain liikuntaseteleitä, ei verovapauden edellyttämä tasapuolisuus-näkökulma tällöin toteudu: tavoitteenahan on kaikkien työntekijöiden työkyvyn tukeminen ja tästä edusta tulisi voida nauttia myös heidän, joilla voi olla harrastuksia rajaavia fyysisiä liikuntarajoitteita.

Yhdistelmäseteli mahdollistaa koko henkilökunnan tukemisen tasapuolisesti. Kulttuuritapahtumille tämä olisi ehdottomasti positiivinen asia ja lisäisi käyntejä niissä. Yhdistelmäseteli myös edesauttaisi ”lokeroituneen” henkilön kokeiluhaluja puolin ja toisin. Kulttuuri-ihmiset urheilukilpailuja katsoessaan voisivat motivoitua kokeilemaan katsomaansa lajia ja näin löytämään itselleen työkykyä kohottavan liikuntaharrastuksen ja vastavuoroisesti aktiiviliikkuajat täydentäisivät kulttuuritapahtumia näin kehittäen omaa tietämystään. Suomen työelämä kaippaa jatkossakin täysivaltaisesti hyvinvoivia työntekijöitä, jotka ovat sekä fyysisesti hyväkuntoisia että mieleltään virkeitä globaalin kilpailun yhä kiristyessä.

Kuulemistilaisuudessa ongelmaksi todettiin myös maksuvälineiden kohdentaminen oikealle käyttäjälleen. Työryhmän esityksessä todetaan, että ”maksuvälineen vastaanottajan on aina tarkastettava käyttäjän henkilöllisyys”.

RJ-KUNTOILUSETELI OY
Jukka Seikkula
Toimitusjohtaja

7.2.2008

Edes tämä ei poista väärinkäytöksen mahdollisuutta. Täysin aukotonta järjestelmää ei pystytä koskaan järjestämään. Jos pystyttäisiin, niin tuskin rahanväärentäjiäkään olisi olemassa. Ihminen on kekseliäs ja löytää keinot väärinkäyttösiin asiassa kuin asiassa. Tässä tapauksessa kuitenkin meidän maksuvälineoperaattoreiden ja palveluntarjoajien tehtävänä on tehdä mahdollinen väärinkäyttö mahdollisimman hankalaksi.

RJ-Kuntoiluseteli Oy:n ohjeistuksessa liikuntapaikoille ja yrityksille todetaan, että setelit tulee allekirjoittaa vasta liikuntapaikan tiskillä, kuten tehdään muidenkin maksuvälineiden, kuten luotto- ja pankkikorttien suhteen. Jo tämä toimii väärinkäyttöä harkitsevalle usein riittävänä pelotteena (setelin allekirjoitusta voidaan tarvittaessa verrata henkilötodistuksen allekirjoitukseen). Lisäksi jokainen setelimme on sarjanumeroitu. Jokainen sarjanumero on kohdistettu ne tilanneelle yritykselle ja jokainen yritys antaa setelit tietyille henkilöille. Kun seteleitä tilaava yritys lähettää maksuvälineoperaattorille tilauksen yhteydessä henkilökuntalistauksen, maksuvälineoperaattori toimii seteleiden kohdentamiskeskuksena, josta liikunta-/kulttuuripaikka voi tarvittaessa / epäilyissä väärinkäyttötilanteissa tarkistaa sarjanumeron perusteella, onko kyseinen henkilö oikeutettu seteliin. Tätä käyttäjän henkilöllisyystarkistusta emme kuitenkaan pidä tarpeellisena vakioimenpiteenä jo senkin takia, että se ruuhkauttaisi pahasti liikunta-/kulttuuripaikkojen vastaanotot. Pistokokeen omaiset tarkistukset ja mikäli on erityistä syytä olettaa, että kyseinen setelillä maksava henkilö ei esimerkiksi nuoren iän takia voisi olla minkään yrityksen palkkalistoilla, riittää väärinkäytösten ehkäisyyn.

Työryhmän esityksessä mainitaan myös, että ”mikäli maksuvälineenä on seteli tai vastaava, sillä ei saa hankkia sellaisia sarjalippuja, joiden käyttäjä ei voi myöhemmin todeta”. Käytännössä tällä tarkoitetaan esimerkiksi uimahalleja, joissa sarjalippuna toimii automaattiranneke. Kuitenkin uimahallien automaattirannekkeetkin on todennettavissa. Jokainen käyttöpaikka, jossa käydään vain aukioloaikojen puitteissa, voi kohdentaa myöskin automaattirannekkeen käyttäjät. Käyttöpaikat, jotka toimivat avainkorttiperiaatteella ja joissa kausikortit ja sarjaliput oikeuttavat pääsyyn myös aukioloaikojen ulkopuolella, ovat asia erikseen.

Muilta kuin edellämainituilta osin, RJ-Kuntoiluseteli Oy yhtyy täysin työryhmän ja sitä kuulemaan kutsuttujen esitykseen.

Vaasassa 7.2.2008

Jukka Seikkula
Toimitusjohtaja
RJ-Kuntoiluseteli Oy